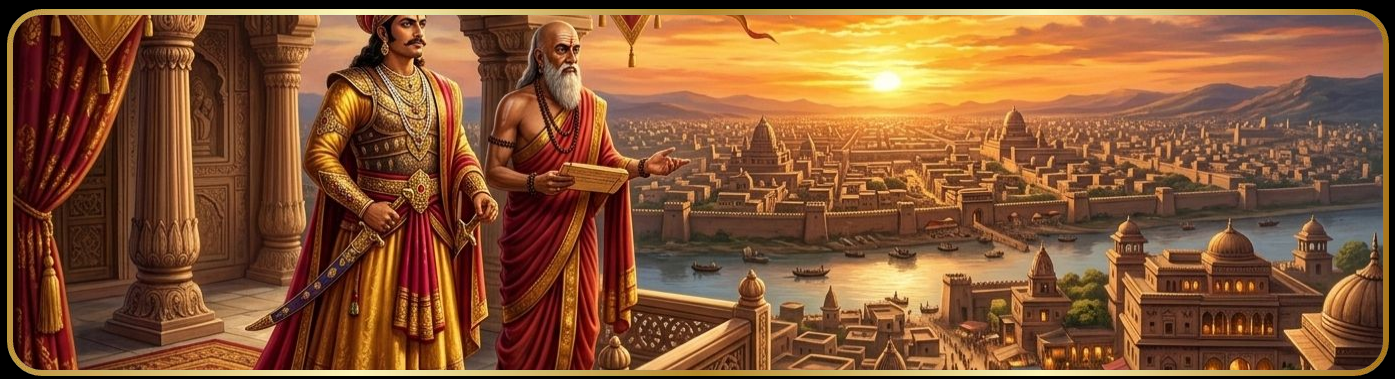
ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ: ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮೌರ್ಯ

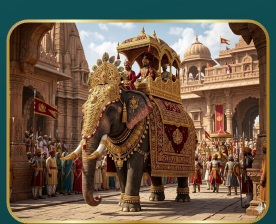
ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ • ರಾಜಧಾನಿ ಪಾಟಲೀಪುತ್ರ

೧. ಚಾಣಕ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ

ನಂದ ವಂಶದ ಧನನಂದನನ್ನು ಪದಚ್ಯುತಗೊಳಿಸಿ 2300 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪಾಟಲಿಪುತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ.

೨. ಸೆಲ್ಯೂಕಸ್‌ನೊಂದಿಗಿನ ಒಪ್ಪಂದ

ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸೆಲ್ಯೂಕಸ್‌ನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ-ಬಲೂಚಿಸ್ತಾನ ಪಡೆದು, 500 ಆನೆಗಳನ್ನು ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ನೀಡಿದ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ.

೩. ಮೆಗಾಸ್ತನೀಸ್ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಕಾ

ಸೆಲ್ಯೂಕಸನ ರಾಯಭಾರಿ ಮೆಗಾಸ್ತನೀಸ್ ಭಾರತದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು 'ಇಂಡಿಕಾ' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದನು.

೪. ಜೈನಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ

ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಮಗ ಬಿಂದುಸಾರನಿಗೆ ವಹಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲೇಖನ ವ್ರತದಿಂದ ದೇಹತ್ಯಾಗ.

ಸಾಮ್ರಾಟ ಅಶೋಕ: ಶಾಸನಗಳು ಮತ್ತು ಕಳಿಂಗ ಯುದ್ಧ

ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಂತೆ · ಧರ್ಮ ವಿಜಯ

೧. ಕಳಿಂಗ ಯುದ್ಧದ ಪರಿವರ್ತನೆ

ಅಧಿಕಾರದ 8ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಳಿಂಗ ಯುದ್ಧ (ಒಡಿಶಾ); ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸಾವು-ನೋವು ಕಂಡು ಮನನೊಂದು ಯುದ್ಧ ತ್ಯಜಿಸಿದ ಜಗತ್ತಿನ ಏಕೈಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

೨. ಅಶೋಕನ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳು

ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆ; 180 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜೇಮ್ಸ್ ಪ್ರಿನ್ಸೆಪ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಓದಿದರು.

೩. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಸ್ಕಿ ಶಾಸನ

ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಸ್ಕಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 'ದೇವನಾಂಪ್ರಿಯ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿ ಅಶೋಕ' ಎಂದು ಹೆಸರು ಪತ್ತೆ.

೪. ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರ ಮತ್ತು ರಾಯಭಾರಿಗಳು

3ನೇ ಬೌದ್ಧ ಸಮ್ಮೇಳನ; ಮಗ ಮಹೇಂದ್ರ-ಮಗಳು ಸಂಘಮಿತ್ರಾರನ್ನು ಶ್ರೀಲಂಕೆಗೂ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಬನವಾಸಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಷಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು.

ಮೌರ್ಯರ ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿ, ವಾಸ್ತು ಮತ್ತು ಮೂರ್ತಿಶಿಲ್ಪ

ಸಾರನಾಥ ಸಿಂಹ ಲಾಂಛನ • ಸಾಂಚಿ ಮಹಾಸ್ತೂಪ

೧. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಆಡಳಿತ & ಗ್ರಾಮಿಕ

ರಾಜನೇ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ; ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ; ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಣೆ; ಗ್ರಾಮದ ಆಡಳಿತವನ್ನು 'ಗ್ರಾಮಿಕ' ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು.

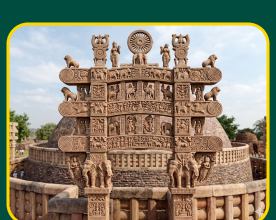
೨. ಧರ್ಮಮಹಾಮಾತ್ರರು

ಜನರಲ್ಲಿ ಸದಾಚಾರ, ಉತ್ತಮ ನೀತಿ ನಡತೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಅನಾಥರು, ವಿಧವೆಯರು, ವೃದ್ಧರ ಕ್ಷೇಮ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.

೩. ಸಾರನಾಥದ ಸಿಂಹ ಬೋದಿಗೆ

ಸಾರನಾಥ ಸ್ತಂಭದ ಮೇಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಮುಖಗಳ ಸಿಂಹ ಬೋದಿಗೆಯು ಇಂದಿನ ಭಾರತದ ಅಧಿಕೃತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಲಾಂಛನ.

೪. ಕಲ್ಲಿನ ಬಳಕೆಯ ಕ್ರಾಂತಿ

ಮರ-ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಬದಲು ಶಾಶ್ವತ ಕೆತ್ತನೆಯ ಕಲ್ಲುಗಳ ಬಳಕೆ ಆರಂಭ; ಸಾಂಚಿಯ ಭವ್ಯ ಸ್ತೂಪ ಮತ್ತು ಏಕಶಿಲಾ ಸ್ತಂಭಗಳು.

ಕುಶಾನರು: ಸಾಮ್ರಾಟ ಕನಿಷ್ಕ ಮತ್ತು ಕಲಾ ವೈಭವ

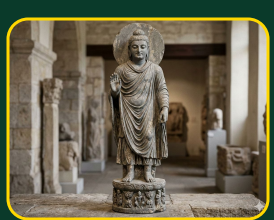
ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ • ಗಾಂಧಾರ ಕಲಾ ಶೈಲಿ • ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳು

೧. ಕನಿಷ್ಕನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ & ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ

ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದಿಂದ ಬಿಹಾರದವರೆಗೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತರಣೆ; ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಿದ ಶಕ ವರ್ಷವೇ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕೃತ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್.

೨. ಗಾಂಧಾರ ಮತ್ತು ಮಥುರಾ ಕಲೆ

ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಕಲಾಶೈಲಿಗಳ ಸಮ್ಮಿಲನದಿಂದ ಗಾಂಧಾರ ಶೈಲಿ ಉದಯ; ಗಾಂಧಾರ ಬುದ್ಧನ ಸುಂದರ ವಿಗ್ರಹಗಳು.

೩. ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳ ಪ್ರವರ್ತಕರು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಚಲಾವಣೆಗೆ ತಂದವರು ಕುಶಾನರು; ಮಥುರಾದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಕನ ಶಿರವಿಲ್ಲದ ಕಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಮೆ ಪತ್ತೆ.

೪. ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ೪ನೇ ಬೌದ್ಧ ಸಭೆ

ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ 4ನೇ ಬೌದ್ಧ ಮಹಾಸಭೆ; ಅಶ್ವಘೋಷನ 'ಬುದ್ಧಚರಿತ', ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ನಾಗಾರ್ಜುನ, ಚರಕನ 'ಚರಕ ಸಂಹಿತೆ'.

ಗುಪ್ತ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ: ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ ದಿಗ್ವಿಜಯಗಳು

ಅಲಹಾಬಾದ್ ಸ್ತಂಭ ಶಾಸನ • ಕವಿರಾಜ • ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗ

೧. ಅಲಹಾಬಾದ್ ಸ್ತಂಭ ಶಾಸನ

ಆಸ್ಥಾನ ಕವಿ ಹರಿಸೇಣನು ರಚಿಸಿದ ಶಾಸನ; ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನ ದಿಗ್ವಿಜಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಸಮಗ್ರ ವಿವರ.

೨. ಉತ್ತರ & ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ದಂಡಯಾತ್ರೆ

ಉತ್ತರ ಭಾರತದ 9 ರಾಜರು ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ 12 ರಾಜರನ್ನು (ಕಂಚಿಯ ರಾಜನೂ ಸೇರಿ) ಸೋಲಿಸಿದ ಮಹಾಪರಾಕ್ರಮಿ.

೩. ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗ & ನಾಣ್ಯಗಳು

ದಂಡಯಾತ್ರೆಯ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗ; ಯಾಗದ ಕುದುರೆ ಮತ್ತು ವೀಣೆ ನುಡಿಸುವ ಚಿತ್ರವಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳು.

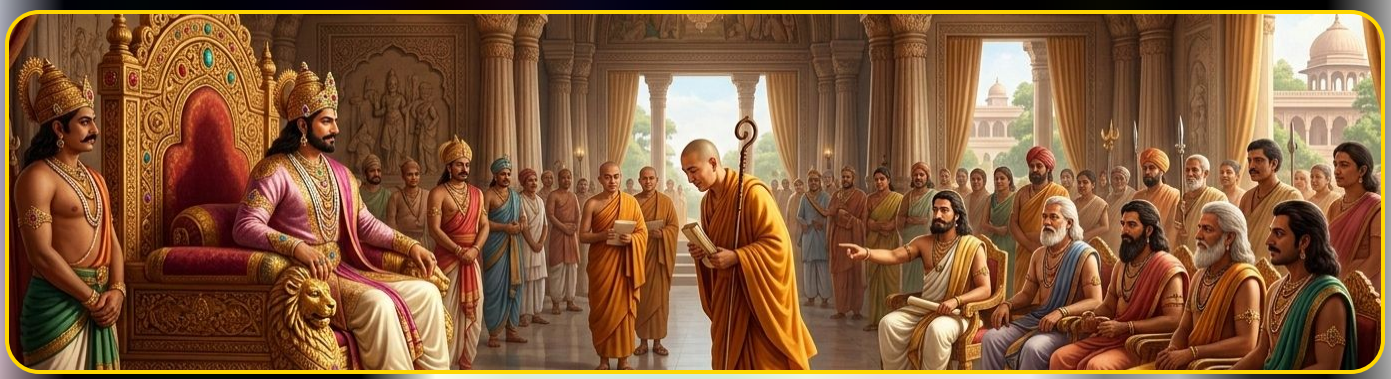

೪. 'ಕವಿರಾಜ' ಬಿರುದು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಪೋಷಣೆ

ಸ್ವತಃ ಕವಿ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತಗಾರನಾಗಿದ್ದು 'ಕವಿರಾಜ' ಬಿರುದು ಹೊಂದಿದ್ದನು; ಬೌದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸ ವಸುಬಂಧು ಈತನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದನು.

ಎರಡನೆಯ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ

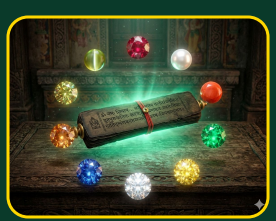
ಶಕರ ನಿಗ್ರಹ • ನವರತ್ನ ಆಸ್ಥಾನ • ಚೀನೀ ಯಾತ್ರಿಕ ಫಾಹಿಯಾನ್

೧. ಸತ್ರಪರ (ಶಕರ) ನಿರ್ಮೂಲನೆ

ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಶಕ ಸತ್ರಪರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ 'ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ' ಬಿರುದು ಧರಿಸಿದನು.

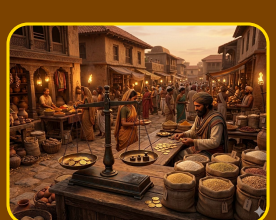
೨. ನವರತ್ನ ಆಸ್ಥಾನ & ಸಮೃದ್ಧಿ

ಮಹಾಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸನನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂಬತ್ತು ಮಂದಿ 'ನವರತ್ನ' ವಿದ್ವಾಂಸರು; ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಮುನ್ನಡೆ.

೩. ಚೀನೀ ಯಾತ್ರಿಕ ಫಾಹಿಯಾನ್ ಭೇಟಿ

ಬೌದ್ಧ ತವರನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದ ಚೀನಾ ಭಿಕ್ಷು; 'ಫೋ-ಕೋ-ಕಿ' ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತರ ಆದರ್ಶ ಆಡಳಿತದ ಮುಕ್ತ ಪ್ರಶಂಸೆ.

೪. ಸುವರ್ಣಯುಗದ ಆಡಳಿತ

ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಗಳು ಅಪರೂಪವಾಗಿದ್ದವು; ಆಡಳಿತ ಜನಪರವಾಗಿತ್ತು; ನಿರ್ಭಯ ದೇಶ ಸಂಚಾರ ಸುಗಮವಾಗಿತ್ತು.

ಗುಪ್ತರ ಕೊಡುಗೆ: ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ & ಚಿತ್ರಕಲೆ

ಕವಿಕುಲಗುರು ಕಾಳಿದಾಸ • ಸಾಂಚಿ ದೇವಾಲಯ • ಅಜಂತಾ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳು

೧. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾಳಿದಾಸ

'ಕವಿಕುಲಗುರು' ಕಾಳಿದಾಸನ 'ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲಂ'; ಶೂದ್ರಕನ 'ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ', ವಿಶಾಖದತ್ತನ 'ಮುದ್ರಾರಾಕ್ಷಸ', ವಿಷ್ಣುಶರ್ಮನ 'ಪಂಚತಂತ್ರ'.

೨. ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ ದೇವಾಲಯ ವಾಸ್ತು

ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಸಾಂಚಿಯ ಚೌಕಾಕಾರದ ದೇವಾಲಯ, ಬಿತರ್‌ಗಾಂವ್ ಮತ್ತು ದೇವಗಢದ ಸುಂದರ ದಶಾವತಾರ ವಿಷ್ಣು ಮಂದಿರ.

೩. ಧಮೇಖ್ ಸ್ತೂಪ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧ ಕಲೆ

ಸಾರನಾಥದಲ್ಲಿರುವ 128 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಬೃಹತ್ ಧಮೇಖ್ ಸ್ತೂಪವು ಗುಪ್ತಕಾಲದ ಅನುಪಮ ನಿರ್ಮಾಣ.

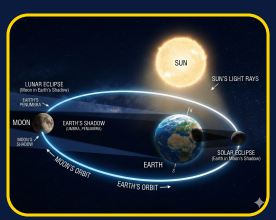
೪. ಅಜಂತಾ ಗುಹಾಲಯಗಳ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳು

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕಲ್ಲಿನ ಗೋಡೆ-ಛಾವಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತ ಬೌದ್ಧ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳು.

ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಲೋಹಶಾಸ್ತ್ರ

ಆರ್ಯಭಟ • ವರಾಹಮಿಹಿರ • ಮೆಹರೌಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಂಬ

೧. ಆರ್ಯಭಟ ಮತ್ತು ಗಣಿತ-ಖಗೋಳ

'ಆರ್ಯಭಟೀಯ' ಕೃತಿ; ಗ್ರಹಣಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣ ಶೋಧನೆ; 23ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಬೀಜಗಣಿತ, ತ್ರಿಕೋನಮಿತಿಗೆ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆ.

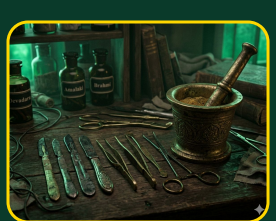
೨. ವರಾಹಮಿಹಿರ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಗುಪ್ತ

ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೇರು ಪಂಡಿತ ವರಾಹಮಿಹಿರ ಮತ್ತು ಖ್ಯಾತ ಗಣಿತಜ್ಞ ಬ್ರಹ್ಮಗುಪ್ತನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೊಡುಗೆಗಳು.

೩. ಮೆಹರೌಲಿ ತುಕ್ಕುರಹಿತ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಂಬ

ದೆಹಲಿಯ 23 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ 6 ಟನ್ ತೂಕದ ಕಂಬ; 1500 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದ ಪ್ರಾಚೀನ ಲೋಹ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವಿಸ್ಮಯ.

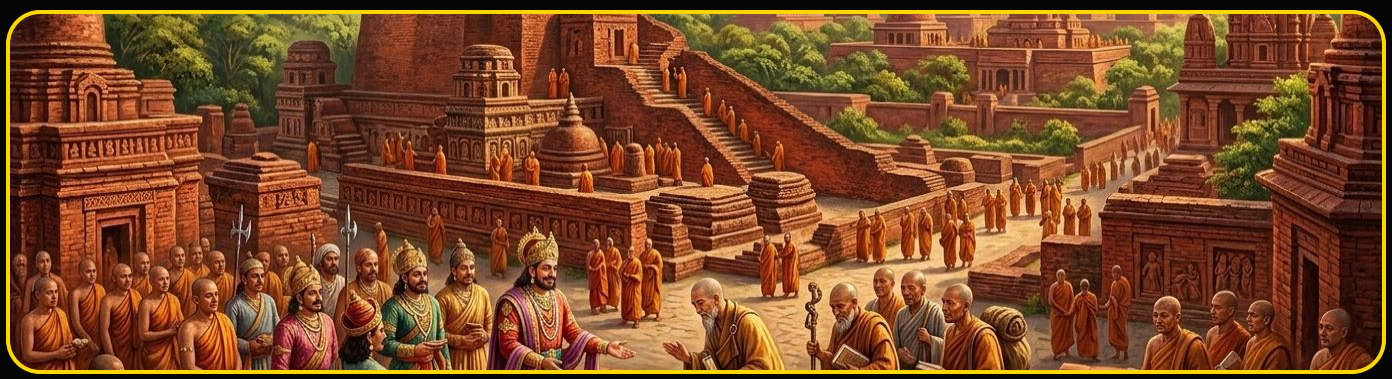

೪. ಆಯುರ್ವೇದ ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ

ವಾಗ್ಭಟನ 'ಅಷ್ಟಾಂಗ ಹೃದಯ ಸಂಹಿತ'; 127 ಬಗೆಯ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಾ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆ; ಪಾದರಸವನ್ನು ಔಷಧಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿದ ಪ್ರಥಮರು.

ವರ್ಧನರು: ಹರ್ಷವರ್ಧನ ಮತ್ತು ನಳಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಕನೌಜ್ ರಾಜಧಾನಿ • ಹೂಯನ್ ತ್ಸಾಂಗ್ 'ಸಿ-ಯು-ಕಿ' • ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತ ನಳಂದ

೧. ಹರ್ಷನ ಕಷ್ಟದ ಆರಂಭ ಮತ್ತು ಆಳ್ವಿಕೆ

16ನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ; ತಂಗಿ ರಾಜ್ಯಶ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣೆ; ಕನೌಜ್ ಹೊಸ ರಾಜಧಾನಿ; 40 ವರ್ಷಗಳ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತ.

೨. ಇಮ್ಮಡಿ ಪುಲಕೇಶಿಯೊಂದಿಗಿನ ನರ್ಮದಾ ಕದನ

ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದ ಹರ್ಷವರ್ಧನನನ್ನು ನರ್ಮದಾ ನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿದ ಕನ್ನಡದ ಬಾದಾಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯ ದೊರೆ ಇಮ್ಮಡಿ ಪುಲಕೇಶಿ.

೩. ಚೀನೀ ಯಾತ್ರಿಕ ಹೂಯನ್ ತ್ಸಾಂಗ್

15 ವರ್ಷಗಳ ಭಾರತ ಸಂಚಾರ; 'ಸಿ-ಯು-ಕಿ' ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ ರಚನೆ; ಕನೌಜ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಗ ಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು.

೪. ನಳಂದ ಮಹಾವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

8 ಮಹಾಪಾಠಶಾಲೆಗಳು, 3 ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು; ಶುಲ್ಕರಹಿತ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ 100 ಗ್ರಾಮಗಳ ಆದಾಯ ಮೀಸಲು.

ಕಾಶ್ಮೀರದ ಕಾರ್ಕೋಟ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಲಲಿತಾದಿತ್ಯ

ಪರಿಹಾಸಪುರ ರಾಜಧಾನಿ • ಮಾರ್ತಾಂಡ ಸೂರ್ಯ ದೇವಾಲಯ • ಶೈವಸಿದ್ಧಾಂತ

೧. ಕಾರ್ಕೋಟ ವಂಶದ ಸ್ಥಾಪನೆ
ಸಾ.ಶ. 625ರಲ್ಲಿ ರಾಜಾ ದುರ್ಲಭವರ್ಧನನಿಂದ ಸ್ಥಾಪನೆ; ಪರಿಹಾಸಪುರ ರಾಜಧಾನಿ; 230 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹಿಮಾಲಯ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾದವರೆಗೂ ಪ್ರಭಾವ.

೨. ಮಹಾಪರಾಕ್ರಮಿ ಲಲಿತಾದಿತ್ಯ
ಸಾ.ಶ. 724ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ; 36 ವರ್ಷಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರದವರೆಗೂ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತರಣೆ.

೩. ಮಾರ್ತಾಂಡ ಸೂರ್ಯ ದೇವಾಲಯ
ಸೂರ್ಯೋಪಾಸಕರಾದ ಕಾರ್ಕೋಟರ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಕೊಡುಗೆ; ಕಾಶ್ಮೀರದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಮೇರು ಕೃತಿ ಮಾರ್ತಾಂಡ ಸೂರ್ಯ ಮಂದಿರ.

೪. ಕಾಶ್ಮೀರದ ಶೈವಸಿದ್ಧಾಂತ & ಕಲ್ಹಣ
ವಸುಗುಪ್ತನ ಶೈವಸೂತ್ರ, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಅಭಿನವಗುಪ್ತ; ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಕಲ್ಹಣನಿಗೆ ಆಶ್ರಯ.

ರಜಪೂತರ ಪ್ರಮುಖ ಮನೆತನಗಳು, ಶೌರ್ಯ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ

ಪ್ರತಿಹಾರರು · ಚೌಹಾಣರು · ಗಹ್ಲೋತರು · ಖಜುರಾಹೊ & ದಿಲ್ವಾರಾ

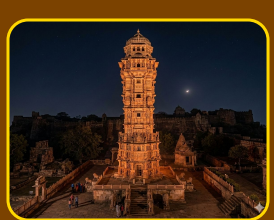
೧. ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತಿಹಾರರು ಮತ್ತು ಪಾಲರು

ಉಜ್ಜಯಿನಿ ನಾಗಭಟನಿಂದ ಅರಬ್ಬರ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವಿಕೆ; ರಾಜ ಭೋಜ; ಬಂಗಾಳದ ಧರ್ಮಪಾಲನಿಂದ ವಿಕ್ರಮಶೀಲ ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ.

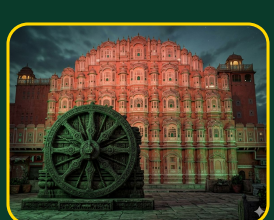
೨. ಪೃಥ್ವಿರಾಜ ಚೌಹಾಣ್ ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತಾ

ದೆಹಲಿಯ ದೊರೆ 3ನೇ ಪೃಥ್ವಿರಾಜ ಚೌಹಾಣನ ಶೌರ್ಯ; ಚಾಂದ್ ಬರ್ದಾಯಿಯ ಹಿಂದಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯ 'ಪೃಥ್ವಿರಾಜ ರಾಸೋ'.

೩. ಗುಹಿಲರು: ರಾಣಾ ಕುಂಭ ಮತ್ತು ರಾಣಾ ಸಂಗ

32 ಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ರಾಣಾ ಕುಂಭನ ಚಿತ್ತೋಡಗಢದ ವಿಜಯಸ್ತಂಭ; 100 ಕದನಗಳ ವೀರ ರಾಣಾ ಸಂಗ್ರಾಮ ಸಿಂಹ.

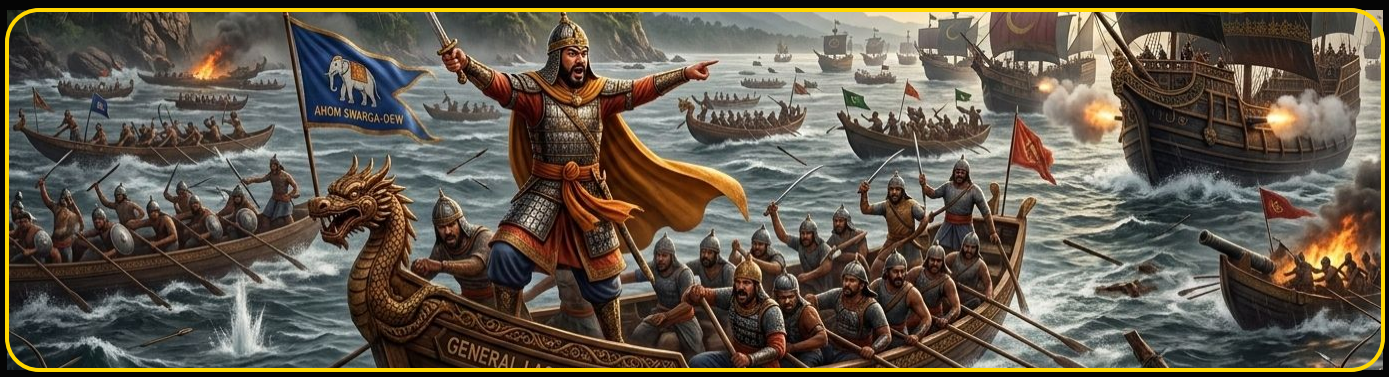

೪. ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಜಪೂತ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ

ಖಜುರಾಹೋದ ಕಂದರಿಯ ಮಹಾದೇವ, ಅಬು ಬೆಟ್ಟದ ಅಮೃತಶಿಲೆಯ ದಿಲ್ವಾರಾ, ಕೋನಾರ್ಕ್ ಸೂರ್ಯ ದೇವಾಲಯ, ಜೈಪುರದ ಹವಾಮಹಲ್.

ಅಸ್ಸಾಂನ ಅಹೋಮ್ ರಾಜವಂಶ (ಸಾ.ಶ. ೧೨೨೮ - ೧೮೨೬)

೬೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಅದಮ್ಯ ಆಳ್ವಿಕೆ - ಮೊಘಲರನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿದ ನೌಕಾಬಲ

೧. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಕ ಸುಕಾಪಾ

ಷಾನ್ ರಾಜಕುಮಾರ ಸುಕಾಪಾನಿಂದ ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿ 598 ವರ್ಷಗಳ ಅಹೋಮ್ ಆಳ್ವಿಕೆ ಆರಂಭ; ರಾಜನನ್ನು 'ಆಸಾಮ್ ರಾಜ' ಎಂದು ಕರೆದರು.

೨. ಅಪ್ರತಿಮ ನೌಕಾಬಲ & ಗೆರಿಲ್ಲಾ ತಂತ್ರ

ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿಯ ಜಲಕದನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತರು; ಮೊಘಲರ ಸತತ ದಾಳಿಗಳನ್ನು ಧೂಳಿಪಟ ಮಾಡಿದ ಬಲಿಷ್ಠ ನೌಕಾಸೈನ್ಯ.

೩. ವೀರ ಸೇನಾನಿ ಲಚಿತ್ ಬೋರ್ಫುಕಾನ್

ರಾಜ ಚಕ್ರಧ್ವಜ ಸಿಂಘ ಮತ್ತು ಸೇನಾಪತಿ ಲಚಿತ್ ಬೋರ್ಫುಕಾನ್‌ನ ಅಪ್ರತಿಮ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಗುವಾಹಟಿಯನ್ನು ಮೊಘಲರಿಂದ ವಿಮೋಚನೆಗೊಳಿಸಿದರು.

೪. ಅಹೋಮ್ ರಾಣಿಯರ ಪ್ರಭಾವಿ ಪಾತ್ರ

ಬೋರ್ ಕುವರಿ ಮುಂತಾದ ರಾಣಿಯರಿಗೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಪಾಲು; ನಾಣ್ಯಗಳ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ ಮತ್ತು ರಾಣಿಯರ ಹೆಸರು ಮುದ್ರಣ.